
SANKT OLAV

St. Olav utkommer en gang ukentlig. — Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig, i Ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, — for utlandet tillegg av vedkommende lands avisporto. Opsigelser må være Ekspedisjonen i hende senest 14 dager før hvert kvartalsklifte. — Annonser må være innsendt innen mandag aften. — Manuskript innen fredag aften.

INNHOOLD: „De har ikke mer vin —“ — Zionismen. — Små skrifter om store ting. — Den russiske kirkes nederlag. — Kardinal Verdier og Briand. — Den kvinnelige ungdom i misjonslandene. — Se, jeg er Herrens tjenerinne —“ — Den femte bønn i den moderne politikk. — Herhjemme og derute.

ST. OLAVS REDAKSJON, AKERSVEIEN 5 - OSLO - TELEFON 25287

RETT + OG + SANNHET

„De har ikke mer vin —“

La oss til denne søndag, hvor vi feirer Maria optagelsesfest, ta frem en episode av Marias liv og «bevege» den i våre hjerter. Vi velger Marias ord ved brylluppet i Kana — velger dem fordi våre tanker også dveler ved den eukaristiske kongress i Kjøbenhavn, hvortil troende fra hele Norden er stevnet til fest.

Der var også fest ved brylluppet i Kana — det var ennu de tider hvor en bryllupshøitidelighet var alle festers kulminasjon. Det er først *vår* tid som har forvansket brylluppets karakter ved å berøve ekteskapet sin hellige idé og derfor for manges vedkommende redusert det fra den store enestående begivenhet til en forholdsvis likegyldig ceremoni i menneskets liv som kan gjentas både to og tre ganger. Vi tør vel gå ut fra at festen var på sitt høydepunkt da Herrens Moder henvender sig til sin sønn med ordene: «De har ikke mer vin!» Det er en ny side ved Maria som her åpenbarer sig — disse fem ord viser oss henne som idealbilledet av *husmoren*, som med våkent øie følger et hjemms forhold, griper inn og avhjelper hvor noe mangler. Og hun viser oss idealbilledet av en *gjest*: hun er ikke kommen som den fordringsfulle, slik som vi selv så ofte vanker blandt slekt og venner: kritisk innstillet overfor allting, overfor hvad vi trakteres med og farseisk forargende oss over hvis noe ikke klaffer, hvis alt ikke er «velstelt». Maria følte *forpliktelsen* ved å være gjest — forpliktelsen som det medfører, når et annet hjem åpner sig for oss, selv om det bare er for en kort stund å gi oss plass ved sin arne. Man klager i våre dager så ofte over at gjestfriheten er utdødd, fordi tidens vanskeligheter har gjort det umulig å «føre hus». Men ligger ikke vanskeligheten mer i *menneskesinnene* enn i *tiden*? Igjennem år har vi skrudd våre

fordringer op til høider som der måtte komme en reaksjon på. Å spise og drikke godt — mest mulig, best mulig og dyrest mulig — å overby hverandre i klædedraktens elegance ved å følge kritikkløst de ofte så vanvittige og ofte direkte usedelige motepåfunn, som forekom beregnet på å trekke menns og kvinners samvær ned på et rent animalsk nivå — det syntes for en tid å være hensikten med menneskelig samvær. Der er snarere grunn til å takke den tidenes vanskelighet som har slått oss tilbake fra det og muliggjort, at vi igjen finner hverandre under enkle sunde former, hvor kritikken faller bort i gleden ved å møtes for å utveksle tanker, prøve meninger og leve samfundsliv også i *hjemmene* innbyrdes.

Maria følte forpliktelsen ved å være gjest så sterkt, at hun følte den skam som truet vertsfolket som sin egen. Og med tro og tillit henvender hun sig til sin sønn. Skjønt Han ennu ikke hadde begynt sin gjerning — inntil den dag vet vi ikke om et eneste under etter hvad Bibelen beretter — så kjente hun Ham dog så godt, at hun visste Han hadde et hjerte som slog varmt og hjelpsomt for alle i nød. Han som var vokset op i hjemmet i Nazareth og der spredd lykke og glede om sig *kunde* ikke nu la festens glede bli ødelagt for andre.

Hvad får hun til svar? «Kvinne, hvad har jeg med dig å gjøre? Min time er ennu ikke kommen.» Etter vår sprogform avvisende ord — for Maria så positive, at hun umiddelbart etter sier til tjenerne: «Gjør hvad Han sier Eder!»

Dette er et av de steder i det nye Testamente hvor oversettelsene har vært og fremdeles er så tids- og stedsbundne, at de har mistet sin gyldighet i forhold

til urtekstens mening. Den Kristus, som var sine foreldre lydig og underdanig og som i sitt livs mørkeste stund, da Han full av lidelse hang på korset, dog hadde tanke og omsorg for sin mors fremtid — Han kunde ikke si ordene med den klang, *vårt* sprogøre nu legger i dem. Det greske ord for «kvinne» som anvendes i urteksten, har den tids ærbødighet for hustruen og moderen lagt inn i sin mening — det var senere tider forbeholdt å gjøre «kvinne» til noe mindreverdige som betegnelse, fordi kvinnen som menneske følte sig selv reducert i forhold til mannen og derfor optok *konkurransen* med ham i samfundslivet. Ordet vil miste sin odiøse klang, når kvinner igjen blir kvinner med æktelse og kjærlighet til sitt *særlige* kall og setter sin ære nettop i det å være kvinne. Kristus forstod og billiget Marias omsorg — det viser Han jo ved å innvilge i hennes bønn — men som *Gud* så Han dypere enn noe menneske — selv enn hun som dog var «full av Nåde». Han visste at stunden ikke var kommen ennå. Han som selv kom i «Tidens Fylde» visste at alt har sin bestemte

plass i Guds tanke og Guds plan — og Han var også sin himmelske Fader lydig, lydhør overfor Hans vilje.

«Ennå ikke» — der er håp og forjettende løfte i dette «ennå» — men også en påminnelse om ikke å foregripe noe og om tålmodighet. En påminnelse som vi trenger til å legge oss på sinne i vår rastløse tid.

Og så skjer underet: vann blir til vin! Og hvilken vin! Man får en anelse om det ved å høre kjøgemesterens ord — og man får en dyp føling til dette mysterium ved å betrakte konsekreringen i den hellige messe. Også der gir ordet kraft til en forvandling og derfor kom Skjærtorsdag Herrens time i hele sin velde. Fra *da* av vet vi, at hjelpen kommer, så snart vi ydmyk bekjenner: «Vi har ikke mer vin!» Kommer når vi bare følger Marias ord og «gjør som Han sier!» Hvor tørre og tomme vi enn kan føle oss — i den hellige Eukaristi vil våre karer alltid bli fylte igjen, så snart vi ber Ham til gjest i vårt hjerte, bereder Ham plass ved vårt bord som Martha og lar Ham for oss som for Maria bli «det ene fornødne».

Zionismen.

Efter dr. rer. pol. Johannes B. Kraus. S. J.

Liksom klagemuren i Jerusalem i august 1929 var utgangspunkt og brennpunkt for blodige kamper mellom jøder og arabere, så har hele Palæstina for jødene ikke alene historisk betydning, men det representerer et ideal: symbolet på fallen storhet, uopfylt lengsel, et hellig land, hvor hver sten forkynner gammel herlighet, hvor fedrenes ånd svever over patriarkenes graver og hvor Guds overenskomst med sitt utvalgte folk oppbevares i den skjulte paktens ark. Der skal fortiden reise sig levende fra sin grav og gyde sin kraft inn i den døde nutid så en ny tid opprinner med en stor og blomstrende historie.

Ved slutten av det 18de og begynnelsen av det 19de århundre brøt murene omkring de forskjellige Ghettos definitivt sammen. Jødedommen som inntil nu hadde vært fast sammensveiset under en felles åpenlys eller skjult forfølgelse stod nu foran en skillevei. Skulde de løsgjorte krefter nu koncentrere sig om det gamle nasjonale ideal om et politisk selvstendig Israel, hvis åndelige og politisk-teokratiske midtpunkt skulde være berget Zion i en fri jødisk stat? Eller skulde grensene om den nasjonale avsperring falle, og man slå inn på assimilasjonens vei? Den av filosofen Moses Mendelsohn (1729—1786) ledede bevegelse betonet især jødedommens åndelig-etiske mål. Den jødiske kultur skulde bli som surdeig for hele verden. De gamle utopistiske nasjonale aspirasjoner skulde bevisst oppgis. Jødene skulde søke sig hjemrett i de land som de var bosatte i, som gode statsborgere gripe aktiv inn i det nasjonale

liv på disse steder uten dog å opgi sin religiøs-åndelige kultur og sin gjennom det lange martyrium sterkt utviklede racebevissthet.

Da Napoleon utstedte sitt berømte oprop til jødene i hele verden, hvori han lovet dem Palæstina som nasjonalstat om de vilde stille sig i hans tjeneste under felttoget til Egypten, var den Mendelsohnske bevegelse i sterk stigning og hans oprop vant derfor heller ingen anklang.

Spenningen mellom disse to retninger har behersket jødedommens historie helt ned i våre dager og deler den zionistiske bevegelse i en åndelig og en nasjonal fraksjon. Mange ortodoks konservative jøder — især blandt de undertrykte østjøder — tviholder på det gamle konkrete Zionsideal, mens de reformerte jøder og de mer liberale betrakter Zion som et åndelig symbol og ikke er særlig interessert i en tilbakevenden til Palæstina.

Den ene retning ser i landet det åndelig-kulturelle hjemsted, inkarnasjonen av den jødiske tradisjon, et centrum for jødisk kulturarbeid og det sted hvorfra jødene skal utøve en politisk makt. Kun når en nasjon følger sin egen genius er den på vei mot høidene. Men den jødiske genius har i det vesentligste en religiøs sedelig struktur, som også klart fremgår av den jødiske historie. Jødedommens verdifulleste bidrag til hele menneskehetens kultur har vært av religiøs art, hvortil man ikke behøvet soldater eller diplomater, men åndelige førere og profeter. Israel blev befridd ved utsendinger

fra Gud og ikke ved politikere. En utrettelig forkjemper for denne retning er den edle Achad Ha'am (Asher Ginzberg) som stadig løftet sin advarende stemme for å advare mot den politiske Zionisme som en fare for jødedommens egentlige oppgave og stadig talte for en oppbygning av jødedommen i Palæstina som det åndelig-kulturelle centrum.

Den annen retning svor til en politisk Zionisme med mål en autonom jødestad i Palæstina. Ikke Esaias og profetene, men Josva og Salomon er deres heroer. «Den evige jøde» må nu innstille sine rastløse vandringer og få en fast boplass, et nasjonalhjemsted. Han skal ha sitt eget flagg, hær og nasjonalforsamling og ha sin rolle i den store folkekoncert, sete og stemme i folkeforbundet.

Som et basunstøt klang nu inn i disse stridigheter Balfours erklæring, hvis elastiske tekst lot sig tøyje til begge sider, men snart blev monopolisert av de politiske Zionister og erklært for å være et autentisk magna charta. Siden er riktignok under påtrykk av de 700,000 arabere i landet denne løfterike erklæring vesentlig innskrenket.

Gjennem Zionismen er der kommet mange penger til Palæstina. Hvis man sier 200 millioner mark i de siste ti år er det snarere for lavt enn for høit anslått. En tredjedel kommer fra Amerika, en tredjedel kommer fra Sydafrika, mens England skal ha æren for resten.

Nasjonalfondet til innkjøp av grunn og forbedring av landbruksforholdene har med et årlig gjennomsnittsbudgett på 5 millioner mark ydet store bidrag til vannreguleringen gjennom tørlegning eller kanalanlegg, trebeplantninger, jordforedlingseksperimenter o. l. Om trent en sjettedel av hele Palæstinas areal er nu på jødiske hender og en tredjedel av det tilhører nasjonalfondet. Dog er stadig den arabiske kjøpedyktighet større enn de jødiske og de i Kairo eller Damaskus boende stor-arabiske jordbesittere gjør alt hvad de kan for å tilvende sig mer og mer av Palæstinas landeieendommer.

Der finnes en stor organisasjon, Keren Hayesod, hvis oppgave det er å opphjelpe innvandringen av jøder ved økonomisk støtte og ved kulturelle foranstaltninger, og dens inntekter har i de senere år ligget på omkring 10 millioner mark årlig, som hovedsakelig kom inn gjennom en frivillig tiende fra jøder overalt i verden. Den zionistiske socialpolitikk arbeider etter følgende linjer:

1) Ingen familie får mere enn et vist stykke land i forpaktning, og forpaktningstiden er 49 år, hvorav de første fem år er fritatt for alle avgifter.

2) Nybyggeren og hans familie må selv stelle gårdsbruket — lønnet arbeider må ikke anvendes.

3) Hver familie skal om mulig ernære sig av sine egne produkter.

4) Alle grunnarbeider får innflytteren utført gratis.

5) Og endelig kan man velge fritt hvilket økonomisk socialt system man ønsker å slutte sig til: om man vil beholde alle inntekter selv og dermed også overta alle forpliktelser eller om man foretrekker en mer kommunistisk innrettet samfundsorden, hvorefter alle inntekter tilstilles et felles styre, som derav dekker alle utgif-

ter. En slik familiesammenslutning bruker ikke penger — en merkverdighet i vår tid! Alt er felles i disse familiegupper, som næsten har et klosterlignende tilsnitt. Alle innkjøp besørgeres fra en felles central fra store felles varehus. Felles spisesaler, koncertsaler, lekestuer, selskapsrum, kinos osv. finnes i alle slike sammenslutninger såvelsom barnehjem, hvor barna oppholder sig natt og dag og passes av utdannede pleiersker.

Faren for at der i slike kolonier finnes elementer som lever på de andres bekostning er ikke stor, da forholdene er svært gjennemsiktige, og man i et sådant tilfelle vilde bli utelukket fra komunitetet.

Disse såkalte Kvutzah-kolonier er et meget interessant eksperiment, men ennå kan man ikke danne sig nogen mening om de er praktiske eller ei, da den jevnt flytende strøm av dollars fra andre land hjelper over alle vanskelige punkter. Det største eksperiment i den art som ennå er foretatt, Jesuittenes styre i Paraguay, kan ikke brukes som sammenligning, da denne er begrundet i en «autoritativ kommunisme», som brukes som opdragelsesmiddel og som kulturfaktor overfor et barnlig folk. Den er en nødsforanstaltning og ikke en utvikling av et ideal som Zionismens.

Det arabiske offisielle organ «The Balfour-Deklaration» avviser meget krast enhver jødisk landbruksvirksomhet. Der er også innvandret ikke så få jøder som man må tilstå har vært helt uegnet for enhver befatning med jordarbeide. Men hvem som med åpne og upartiske øine beser koloniene, må beundre de 26 000 unge pionerer, som på Palæstinas karrige jord, i den palæstinske sols glødende stråler høster i sitt ansikts sved under ugunstige omstendigheter markens grøde, omgitt av fiendtlige naboer og avsondret fra den civiliserte verden. Kun en brennende begeistring for en idé — fedrelandet Palæstina — og religiøse motiver kan i lengden holde en slik energi frisk. De, tross flue- og moskitoplagene fullendte store tørlegning av de malariasvangre sumpstrekninger omkring Haifa og det sydligelige av Genesarets sjø, har skaffet nye levemuligheter, og Haifa er blitt en av de viktigste havnsteder med den følge, at store fabrikker har reist sig, jødiske skoler og videnskapelige institusjoner er blomstret frem og elegante jødiske villaer på skråningen av Karmel viser at disse egner er i rask og kraftig opblomstring. En hel ny by, Tel-Aviv, på kysten nord for Jaffa, er også et strålende bevis på den energi hvormed jødene går frem i erobringen av sine fedres jord. Den har på 20 år fått 50 000 innbyggere, er helt igjennem moderne, og det store elektrisitetsverk får sin drivkraft fra den galileiske sjø, fra selve Jordan.

Tyngdepunktet for landets økonomiske utvikling ligger i fruktplantningene og havebruket, da dets klimatiske forhold på store strekninger kan sammenlignes med Kalifornien. Særlig lønnsom er dyrkingen av appelsiner, oliven, ferskener og vindruer. Druene fra Hebron, aprikosene og ferskne fra Betlehem, orange fra Jaffa, granateplene, fikenene og olivene er allerede berømte og søkte fra alle verdensdelar.

Om Zionistene i lengden vil kunne gjennomføre å ofre så mange penger som nu på sin kolonisering er

vel tvilsomt. Begeistringens bølger synes etterhvert å avta, og hvorledes forholdene vil utvikle sig avhenger meget av de politiske konstellasjoner, som igjen er avhengig av Zionismens fremtidige virksomhet.

«St. Olav» skal i neste nummer bringe en fortsettelse av denne interessante orientering i forholdene vedrørende det hellige land. Forfatteren, dr. rer. pol. Johannes Kraus S. J., er professor ved Jochi-universitetet i Tokio.

Små skrifter om store ting.

Hvorfor anvender den katolske Kirke det latinske sprog under sine gudstjenester? Av dr. J. van der Burg.

Under denne tittel har forhenværende sogneprest i Tromsø, dr. J. van der Burg, utgitt en brosjyre som i høi grad må anbefales — særlig måskje som gave til anderledes-troende venner. Dermed være ikke sagt at ikke også vi selv vil ha velsignelse av å få oppfriskt den positive side ved det latinske sprogs anvendelse i gudstjenestene — men for oss er allikevel dette en så selvfølgelig sak, at vi har lett for å glemme at nettopp det er en av de største anstøtsstener for den rette forståelse av vår hellige Kirke. Som prest høit oppe mot nord har pastor van der Burg antagelig gang på gang vært utsatt for spørsmål i denne retning og de har inspirert ham til denne lille enkle, nøkterne og interessante brosjyre, som absolutt avhjelper et savn.

Klart og innlysende gjennomgår pastor van der Burg de mange fordeler ved å ha det latinske sprogs uforgjengelige drakt for Kirkens uforgjengelige verdier. Som i liturgien enhver handling gir plass for menighetens egne ønsker, bønner og påkallelser fordi messen er konstant og uforanderlig i sin form, således gir det latinske sprog plass for hver enkelts ord. Menighetens tanker og følelser tvinges ikke inn i en bestemt formulering — der bes ikke for med ord som enhver skal tvinges til å ta opp som sine egne — men som en stille bærekraft glider prestens tale til Gud fra og opp og legger undertone til hver enkelts tale. En undertone som er den samme overalt i verden. Den universelle Kirke kan ikke la sig sperre inne av nasjonale grenser — hvad Babels-tånet har spredt ut over verden samler «det nye Jerusalem» til en enhet, og selv verdenskrigen med alt sitt hat mistet sitt tak på menneskene, når de kom innenfor Kirkens murer, fordi de der fant et sprog som ikke var en fiendtlig tunge, men en fellesnorm hvori alle kne kunde bøie sig. Om dette og meget annet skriver pastor van der Burg i sitt lille tankerike og tankevekkende hefte.

Kalender 1933. — Zu Ehren u. l. Frau vom hlst. Herzen Jesus. Utgitt av Misjonærene vom heiligsten Herzen Jesus zu Hilstrup bei Münster in Westfalen.

Så er vi altså så langt hen på året at den første kalender for året 1933 ligger foran oss på bordet i sitt vakre omslag med den kronede himmeldronning og barnet og knelende engler i dempet rolige farver! To bilag — et julebillede og en veggmalnakk følger med

— og hele kalenderen med sine gode fortellinger, instruktive artikler og humoristiske anekdoter er gjennomillustrert med en teknikk som minner om de koselige gammeldagse tresnitt. Vi betenker oss ikke på å si at det er en mønstergyldig publikasjon — helt verdig sitt edle formål: å tjene den katolske misjon som ubeskåret får alle inntektene av salget. Dens pris: 70 pf. skal ikke avskrekke noen, og vi anbefaler den ikke alene på grunn av dens edle formål, men fordi den i høi grad er en hjemmenes bok — selvfølgelig preget av tysk mentalitet og tysk smak, men da denne alltid på hjemmenes område har vært synonym med det i ordets gode forstand konservtive, er dette jo kun en fordel.

Das Innere Leben (månedsskrift utgitt og redigert av dr. th. Franz Reiminger. Oranienburg bei Berlin. Roonstr. 1).

Og endelig henleder vi oppmerksomheten på et lite månedsskrift som for den billige pris av M. 5.40 pr. år — inkl. porto — bringer et rikt og avvekslende meditationsstoff til alle de, hvis «hjerter er urolige». For alle som leser tysk vil dette blad bety en uanet berikelse. Det henvender sig utelukkende til vårt virkelige jeg — «Kristus i mitt jeg» — og søker å hjelpe oss til en levende kontakt med denne vår høiere bevissthet, så vårt liv mer og mer leves ut fra denne. Det redigeres i en varm kjærlig ånd, som intet har med sentimentalitet å gjøre, og gjennomstråles av en tankeklarhet, som intet har med spekulasjon å gjøre, men er direkte inspirasjon. På samme forlag er utkommet en bok «Christus und Du», som vi senere skal komme tilbake til. E.

Den russiske kirkes nederlag.

Efter høiskoleprof. dr. th. P. Erhard S. Schlund O. F. M.

(Forts.)

Den nye stat, den bolsjevistiske revolusjons stat måtte med psykologisk nødvendighet bli en fiende av kirken. Selv etter revolusjonene blev nemlig kirken og dens menn zarismen tro, hvilket var like så naturlig som at boljevismen derfor måtte bli mer og mer hatsk på kirken. Ikke blott fordi den marxistisk-kommunistiske materialisme ikke kunde harmonere med kristendommen, men også av politiske grunner. Skulde bolsjevismen og sovjetsystemet gjennomføres måtte den vende sig mot den keisertro kirke og ophisse folket mot den.

Men selv om den russiske kirke ikke hadde vært så nøie knyttet til keiseren, at den måtte stå og falle med zarismen, så hadde bolsjevismen og kirken dog aldri kunnet bli venner. Deres grunnprinsipper strider for meget mot hverandre, ti bolsjevismen er villet og bevist materialisme. Dens evangelium er Marx's lære efter Lenins exegeese: historisk materialisme og en materialistisk historieanskuelse. Menn, som selv var materialister

og vilde bringe materialismen til folket og som vilde bygge stat og kultur på materialisme, kunde selvfølgelig ikke annet enn innerlig og hjertelig hate en institusjon som så sine oppgaver på det stikk motsatte felt. Dertil kom at bolsjevismen måtte gå frem til kollektisme og derfor måtte bekjempe alt det individuelle. Den måtte i første rekke bekjempe en institusjon som la vekt på den enkeltes sjelelige verdi. Ti religionen vil løfte den enkelte op til en sedelig høide og vil frelse hver enkeltes sjel. Religion og kollektivismen behøver ikke i sig selv å være motsetninger, men bolsjevismens ideologiske kollektivismen er det. For den er kirke og religion ikke alene politisk sett et utslag av zarismen, og sosialt sett en «borgerlig» institusjon — for den er religion og kirke det individuelle støttestøtte.

Dette innerlige, det nødvendige fiendskap mellom kirke og bolsjevisme blev nu til en svær kamp mellom de to, eller bedre uttrykt: til en forferdelig forfølgelse av kirken fra bolsjevismen. Kirken blev fullstendig adskilt fra staten og den tok først dens formue og inntekter og dernæst gjennom lovgivning alle muligheter for en reorganisasjon eller en nyopbygning. Skjønt den formelt tilsier religionsfrihet, så innskrenker den på alle måter kirken, så den umuliggjør enhver pastoral og apostolisk virksomhet. I hele kristendommens omfangsrige historie forekommer intet tilfelle av forfølgelse, hvor forfølgerne har utstedt så raffinert uttenkte lover som nu. Med loven som grunnlag er det blitt mulig å treffe forvaltningsavgjørelser, som må utslukke alt religiøst liv: direkte undertrykkelse av prestene, forbud mot alle gudstjenester, forbud mot all religiøs undervisning, selv bibelhistorien faller inn under den forbudte «religiøse propaganda». Den ene kirkebygning efter den annen konfiskeres, den ene prest efter den annen deporteres eller henrettes, religionsundervisningen forbydes i skolene. På alle gatehjørner, i alle trikker, på alle jernbaner, kinor, teaterrom opslås plakater med inskripsjonen: «Religion er opium for folket!» Religionen skal utryddes og bolsjevistene mener det dødelig alvorlig.

I den første tid hadde staten og regjeringen mulig en personlig grunn for dette religionshat. Oktober-revolusjonens leder, Lenin, hadde lidt svært under det gamle system og under kirken og de fleste revolusjonære, sovjetstatens nuværende herrer, også. Den store kirkefølgere Stalin som idag er generalsekretær for det kommunistiske parti og dermed Ruslands mektigste mann var engang selv teolog, og man vet at renegater er alltid de verste forfølgere av det som de forneker. Og ved denne undersøkelse av grunnen til den russiske kirkes nederlag må vi ikke overse hvad der rører sig i sjelen innerst inne. Den nye herskende klasse, proletariatet, har kjempet sig frem imot religionen. Den vet av erfaring at kirken tjener den dem fiendtlige borgerklasse og den dem fiendtlige zarisme. Proletariatet ser i kirken en borgerlig institusjon og overfører sitt klassehat til den og til religionen. Iøvrig sørger de styrende for å skaffe den i alle sjeler slumrende religiøse følelse avløp. Man har undersøkt om socialismen er en religion eller en verdensanskuelse — ved bolsjevismen er

den undersøkelse meget lett. Den er naturlig og selvfølgelig religion for sine tilhengere og trer derfor med letthet i religionens sted. Nu er den folke-religion i Russland, men for hvor lenge er et åpent spørsmål. Om den i lengden kan tilfredsstille sjeler må betviles. Men at den gjør det den dag i dag er sikkert.

(Fortsettes).

Kardinal Verdier og Briand.

Erkebiskopen av Paris, kardinal *Verdier*, opholder sig for øieblikket i Kanada, hvor han både i Quebec og Montreal har fått en begeistret mottagelse. I den siste by har han holdt en tale som har vakt stor oppmerksomhet. Han sa blandt annet:

Det katolske liv i Frankrike synes nu å komme til full kraft igjen og oppfyller oss alle med det lyseste håp for fremtiden. Ungdommen av idag er meget bedre enn den har vært i de siste tredivet år. De fleste og langt over størstedelen av elevene, som utgår fra skoler, universiteter og andre undervisningsanstalter er troende og aktive kristne. Mange steder avholder lærerne flere ganger om uken religionsforelesninger, som er meget besøkte, og man oplever, at en lægmann innen for en viss krets kan vinne flere sjeler for Kirken enn prestene. Men som gode katolikker legger de dermed grunnen til nye sognekirker, og jeg har allerede hatt den glede å innvie mange slike.

Blandt menn i offentlige stillinger treffer man ikke mer så mange fritenkere eller sekter som for bare noen år siden. Selv M. Briand, som dog i mange år stod oss fjernt, nærmet sig mer og mer til oss i sine senere år. Jeg vet det fordi jeg var en av hans personlige venner — jeg kan bekrefte at han ønsket å se mig før sin død, men at denne overrumplet ham. Han spillet en fremtredende rolle, da loven om adskillelsen mellom Kirke og Stat skulde forberedes, men hans stilling var særdeles velvillig overfor Kirkens krav. Han var en helt igjennem god og rett-tenkende mann — og uten å gå nærmere inn på hans politiske meninger vil jeg bare si at like før sin død uttalte han til mig sin sorg over at menneskekjærligheten var så syk.

Der går igjennem alle folk nu i våre dager en tendens til å organisere sig internasjonalt. De moderne fremskritt, det livlige handelssamkvem, den hurtige politiske nyhetstjeneste — alt gjør at folkeslagene ikke mer kan leve så isolert som før. Vi går igjennem en vanskelig periode som merker alle land i en felles krise og som også er følelig i Frankrike, selv om man der hjelpes ved at den franske mentalitet har lett for å innstille sig på sparsommelighet. Denne sparsommelighet kan vel også ha sine skyggesider når den forceres på tider hvor den ikke er så påkrevet, men i tider som disse er den en umåtelig fordel å kunne gjennomføre. Det er en solid garanti for Frankrikes økonomiske verderheftighet at dets folk kjenner og virkeliggjør øko-

nomiens dyd. Her i det franske Kanada har jeg inntrykk av at I mulig er litt influert av engelsk og amerikansk tankegang, men at den sans for sparsommelighet, som I nu synes å ha mistet noe av i sammenligning med Eders franske forfedre, vil komme tilbake når krisens alvor i hele sin utstrekning går op for Eder.

Den kvinnelige ungdom i misjonslandene.

«Kvinnenes sociale stilling kjennetegner et folks kulturnivå og dets sedelige forhold. Intet folk står høiere enn det trinn, det setter sine kvinner på.» Med disse ord peker pater R. Streit, O. M. I. på den betydelige rolle som i våre dager kvinnene spiller i et folks liv.

Mange folkeslag i det fjerne østen roser sig av en kultur som er mange tusen år eldre enn aftenlandenes. Men hvor litet denne kultur har formådd å løfte menneskene åndelig op og foredle dem viser den sørgelige lodd, som kvinnene i disse land alltid har hatt. Selv i religiøs henseende har de vært betraktet som mindreverdige og fullstendig rettsløse. Buddhisten ser i kvinnekjønnen det store onde, den kjødelige fristelse for den efter lykksalighet strebende «rettferdige» og kvinnen kan kun inngå til de himmelske gleder om hun i sin siste inkarnasjon kommer igjen som mann. I gunstigste tilfelle er hennes sociale stilling å være mannens lydige slavinne — og for det meste blir hun behandlet verre enn et lastedyr. Reisende, som har hatt anledning til å kaste et blick inn i de muhamedanske haremer eller de gledesløse kvinnegemakker i Indien forteller om den sedelige elendighet som kvinnene lever under i disse kulturland — hvorledes hennes forstand aldri får utvikle sig over barnestadet og hvorledes hennes hjerte ved den påtvungne lediggang blir et bytte for de avskyeligste lidenskaper. Og hos de lavere stående hedninger er forholdene selvfølgelig verre enn — der er kvinnen bare et trelldyr eller et bytte for mannens tøilesløse nydelsessyke med kun en opgave: å forsyne ham med etterkommere.

Kvinnens stilling i de ikke-kristne land er altså forferdelig hvad enten det er såkalte kulturland eller ei, og hennes historie er alltid skrevet med tårer. Ingen ønsker en pikes fødsel — den blir som oftest forbannet og hennes verdi kalkuleres efter hennes verdi som salgsvare på ekteskapsmarkedet. Hennes opdragelse blir forsømt, hennes uddelige sjel fornektet og det betraktes som overflødig å gi henne noen kunnskaper. Og allikevel er hun mor for den kommende slekt. Derfor har den kristne misjon alltid i første rekke tatt sig av kvinnene, og denne opgave er så viktig, at det heldige utfall av en misjonsvirksomhet beror på i hvor høi grad det lykkes å få kvinnene i tale. Utgangspunktet er den kristelige opdragelse av den kvinnelige ungdom og dette påhviler især de mange ordenssøstre som i våre dager spiller en stor og betydningsfull rolle i alle misjons-

virksomheter. Av alle de 3000 søstre som trofast virker side om side med misjonsprestene arbeider størstedelen i skolene. De løfter kvinnen op til en plass ved siden av mannen allerede ved den kjensgjerning at de lærer de kvinnelige elever det samme som de mannlige.

Men det er et hårdt og langvarig tålmodighetsarbeid som opdragerinnene i disse skoler yder — det fremgår av beretningene fra alle steder. «Man må overvinne den totale mangel på all erkjennelse. Iakttagelsene er overfladiske og ofte lik null — forestillingskretsen meget innskrenket og snever — åndslivet uten begreper og tankevirksomheten treg. Hukommelsen kan i land som Kina, hvor de mange skriftegn stiller store fordringer til den, være svært godt opøvet, men det viser sig for det meste at det bare er en ren og skjær op-ramsing uten at eleven i virkeligheten forstår et ord av hvad hun sier. Hun har lært utvendig, men intet samtidig innvendig. Det varer lenge før man kan få barna til overhodet å få en selvstendig tankeforbindelse ut av det som de lærer. Dette umuliggjør næsten, at elevene kan anvende hvad de lærer på sitt eget liv, og derav kommer den manglende konsekvens i handlinger og den sviaktende evne til å dra nytte av hvad de lærer på skolene i det daglige liv.»

Men den kvinnelige ungdoms utdannelse i misjonslandene er ingenlunde avsluttet med skoleundervisning. Pikene skal jo en gang bli kristne husmødre, og som sådan ha omsorgen for den opvoksende slekt, at den blir en moralsk og sedelig støtte for Kirken. I en velordnet misjonsvirksomhet strekker arbeidet sig derfor fra det første leveår til den dag, hvor en kristen ung mann hjemfører sin brud for med henne å danne et kristent hjem. Ved siden av skoleundervisningen får derfor de unge piker undervisning i husgjerning, barne-stell, havearbeid, sømm og alt det annet som er nødvendig for en god husmor og mor å kunne. Det er et krevende arbeid som stiller store fordringer til misjons-søstrenes kvinnelige innfølingsevne og deres morshjerte om det skal lykkes.

«Først når en innfødt ung pike har vært seks eller syv år hos oss som tjenerinne begynner hun å få andre anskuelser om livet,» skriver en søster fra Sundaøene. «Lenge holder hun fast ved sine hjemlige skikker, men de slette sider stryker hun mer og mer av sig, og ved stadig å peke på Guds allmakt og forsyn kan vi efter hvert få henne til å gi avkall på alle sine overtroiske tryllemidler, og i sykdomstilfelle eller vanskeligheter henvende sig med tillit til Gud. Ved stadig å minne dem om den allvitende Gud og deres skytsengel, som ser alt, kan vi få barna til å ophøre med å stjele og lyve, som de ellers betrakter som tillatelig. Vi søker først og fremst å anspore arbeidsgleden så de efterhvert venner sig av med den forferdelige lediggang som her som alle vegne er roten til så meget ondt.»

Fruktene av dette langvarige opdragelsesarbeid har mange steder allerede vist sig i de innerlig religiøse og ekte katolske kvinner og mødre, som ikke alene har inngitt sine omgivelser respekt for kvinneverdigheten og den kristne sedelighet, men også har utdypet og befestet det kristne liv i de unge misjonsstasjoner.

«Ethvert nytt kristent ekteskap som utgår fra Kirken bringer velsignelse med sig — vi har oplevet at en hel landsbys kristning var grunnet på et slikt ungt hjem,» skrives fra Flores.

I det fjerne østens kulturriker venter store opgaver på den høiere undervisnings område på den katolske misjon. Under innflytelsen av aftenlandenes kultur breder sig i morgenlandene mer og mer en kvinnelig emancipasjonsbevegelse, som får en veldig tilslutning blandt den kvinnelige ungdom, som slutter sig ukritisk til den efter de mange og lange års undertrykkelser. Kvinnen roper høilydt på likeberettigelse med mannen, på del i den høieste skoleundervisning, på social og politisk innflytelse. De nordamerikanske protestantiske misjonærer har lenge begunstiget denne bevegelse og for en stor del ovenikjøpet fremkalt den. På alle områder, hvor det dreier sig om den høiere undervisning for den kvinnelige ungdom har de et stort forsprang for oss katolikker. De har påtrykt hele bevegelsen sitt stempel og må bære ansvaret for, at den på mange steder er blitt rent overfladisk og ikke en innerlig foredling av hjertene ved en tilstreben efter å realisere det ekte kristne kvinneideal. Her ligger arbeidsfeltet for våre misjons-søstre, som i første rekke føler sig kalt til ved siden av å formidle de høiere kunnskapsmeddelelser også arbeider på å skape bærere av den ekte kvinnelige verdighet og det typisk kvinnelige.

«Maria med barnet» — er den katolske Kirkes ideal, som den tilstreber på sin misjonsmark å fremstille så rent, at det begeistrer og varmer hjertene til efterfølgelse. Kun dette ideal hever kvinnene op ved siden av mannen og løser hennes fysiske og psykiske lenker på riktig og sann måte.

For den hedenske kvinnelige ungdom er misjons-søstre som forbiller på den kristne kvinneverdighet og kvinnestorhet. Først og fremst ved sitt eksempel på jomfruelig renhet og ved den ånd som utgår fra disse «rene liljer». Og for katolske kvinner i hjemlandene burde det være en hjertesak å støtte disse søstre i sitt arbeid. Er det gått op for våre egne katolske kvinner, at på misjonsmarken finses et virkefelt som roper på hjelpere? Som appellerer til morsinnet og derfor gir en tilfredsstillelse som få andre arbeider? Ingen prest kan med hele sin hellige fullmakt utrette hvad en kvinne kan på dette område fordi hun ved sitt eget eksempel kan overbevise den hedenske kvinnelige ungdom bedre enn alle ord. Kristendommens fremgang iblandt hedningene beror på om der alltid vil være nok av misjonssøstre, nok av lærekrefter på stasjonene, som kan få fast grep på stedets kvinner og oplære og opdra dem til ekte katolske hustruer og mødre. All annen emancipasjon er kun illusjonær og vil i lengden føre tilbake til hedenskap om enn i en kamouflert form!

TH. A KEMPIS:

Meget snart merker og veier vi, hvad vi må tåle av andre — men hvor meget andre må tåle av oss, det legger vi ikke merke til.

„Se, jeg er Herrens tjenerinne —“

Ikledning på Vår Frue Villa.

— Sol over hele det skønne sommerlandskap ute — sol i alle hjerter inne: St. Josefssøstrene holder ikledningsfest. Denne gang er dagen Maria optagelsesfest — og evangeliets ord om Martha og Maria toner med dype klang enn ellers i denne forsamling, som så ærlig og innerlig streber efter å forene disse to tjenende livsidealer i hele sin jordiske tilværelsesform. Alle lys er tendt — symbolene på de offerflammer som brenner i hver enkelts hjerte. Alle sommerens vakreste blomster pryder kapellet — symbolene på den uforgjengelige krans hvormed Kristus smykker sine utvalgte.

Rene og klare stemmer løfter sig mot himmelen, da Messen tar sin begynnelse. Den celebreres av Administrator Irgens, bistått av søstrenes nyutnevnte rektor, pastor Ugen.

Pastor Pickartz C. C. R. taler: En lovprisning av ordenslivets storhet — en lovprisning av ordenskallets herlighet. Høit over dagliglivet setter han søstrenes guddommelige og gudhengivne virke.

Den gripende ceremoni går sin gang. Så taler Administrator. Han peker på ordenslivets storhet som byggende i det minste av alt: i å tjene i lydighet mot den guddommelige vilje. Han fører ordenskallets herlighet med i dagliglivet og drar kjærligheten til alt som er skapt av Gud inn i søstrenes virkekrets. Han minner om den takknemlighet som skal leve i hjertene mot de jordiske familieband — først fordi de bandt, siden fordi de slapp. — De tre prester synger Te Deum vekselvis med koret — det er et Te Deum som alle ut fra sitt dypeste og beste selv stemmer i med og som klinger med kraft og myndighet. — Den sakramentale velsignelse lyses — og med dens lys i sig forlater man kapellet. De små synlige lys slukkes, men aldrig slukkes hjertenes offerflammer: St. Josefssøstrenes evighetslamper brenner for barn, for de syke, for de søkende og for de sørgende: «Se, jeg er Herrens tjenerinne».

E.

Den femte bønn i den moderne politikk.

Den italienske utenriksminister Grandi — nuværende minister i London — holdt for noen tid siden en tale i Lausanne, hvor han argumenterte for en fullstendig eftergiven av all gjeld. Han påberopte sig overfor de forsamlede journalister og delegerte uttrykkelig evangeliets ord.

«Nu,» sa han, «er det øieblikk kommet hvor vi skal gjøre alvor av de ord som de fleste av oss daglig fremsier: forlat oss vår skyld som og vi forlater våre

skyldnere!» «Osservatore Romano» har tatt denne tale til utgangspunkt for en ledende artikkel, hvori den understreker betydningen av Grandis ord. Det vatikanske organ skriver: «Det er et symptom og et talende symbol, at under søkningen efter en løsning på det forferdeligste spørsmål og den tungeste krise, som har hjem søkt jorden, frembyr sig ganske naturlig som det eneste rettfærdige evangeliets ord, en bønn fra det Fadervår, som de fleste delegerte har lært som barn, men glemt som voksne. Man kan anstille mange betraktninger over dette, og man må ikke glemme at i menneskehetens største kriser har det ofte været slike enkle evangeliske ord som har inneholdt hjelpen men at denne ikke blev mottatt, fordi man begikk den urett ikke å ville høre. Evangeliet er den største sociale lovbok som menneskeheten eier — en bedre og større kan der ikke skrives — deri er alle enig. Vår tidsalder vet det også i teorien, men i praksis er det glemt og man har derved gjort sig skyldig i en forbrytelse mot Gud. Man er nu kommet derhen, hvortil ikke en gang hedningene kom — man avlegger nu en bekjennelse som kunde lyte slik: Gud, vi akter å ignorere dig — vi akter å bygge vårt sociale liv uten dig — vi vil leve på vår egen kraft! Det ser ut at det er gått i oppfyllelse hvad den hellige Fader en gang sa i en rundskrivelse: Gud har overlatt oss til oss selv — og intet er frykteligere.»

Herhjemme —:

Oslo.

Hans Høiærverdighet Biskopen ankom fredag til Stavanger og reiste derfra videre samme aften til Oslo, hvor han ankom lørdag aften. Opholdet i Oslo var helt inkognito. Onsdag aften reiste Hans Høiærverdighet til Kjøbenhavn for å delta i den eukaristiske kongress og derfra videre til Luxemburg, hvor vielsen vil finne sted den 24. august.

Administrator Irgens reiste mandag til Arendal og kommer tilbake fredag. Søndag aften reiser Administratoren til Luxemburg for å representere Vikariatet i Oslo ved biskop Mangers konsekrasjon.

Bergen.

Søster Birgitte Ohnmacht ved St. Franciskus Hospital er avgått ved døden. Den avdøde var fra Hamburg og kom direkte derfra til Bergen i 1901 da det nye Franciskus Hospital blev tatt i bruk. I de senere år var hun oversøster ved den katolske øienklinikk og virket i det hele tatt, bortsett fra korte opphold i Arendal og Stavanger, hele tiden i Bergen. Hun begravdes fra St. Pauls kirke under stor deltagelse. — Om morgenen lestes requiemessen og jordfestelsen foregikk på søstrenes gravsted på Øvre Møllendal. Sogneprest Msg. Snoeys forrettet. R. I. P.

Avreisen til Kjøbenhavn.

Med «Kong Haakon» avreiste tirsdag middag de norske deltagere i den eukaristiske kongress, fulgt til skibet av slekt og venner. Ferdens leder, Père Béchaux, utfoldet alle sine strategiske evner, og det var en særdeles velfornøiet forsamling som med blomster i favn vinket farvel til Pater Lutz, som representerte den tilbakeblevne geistlighet. Gamle Pastor Riesterers æverdige skikkelse lyste med sitt hvite skjegg op ved relingen — fra en av skibets broer svang Pastor Ugen sin hatt til farvel. Pater Witte og Pastor Laudy stod sammen med ungdommen, mens Pastor van der Vlugt, som har lovet å sende «St. Olav» beretning om ferden, orienterte den unge Pastor Boekenooen fra Færøerne, som har sluttet sig til her. — Lykke på reisen!

— og derute:

Vatikanbyen.

En del katolske folkeskolelærere har hatt en kongress i Rom og har i den anledning fått en audiens hos den hl. Fader. Under denne audiens talte Paven vakre og høitidelige ord om en lærers oppgave. Kristus selv utøvet en lærers gjerning og lot sig kalle «mester» og igjennem hele den kristne middelalder het alle lærere selv ved universitetene det samme. Det italienske ord: maestro betyr jo både mester og lærer. Den innerlige betydning er altså at en lærer skal gi mer enn bare viden — han skal være en livets mester, og lære de unge å mestre sig selv.

Regensburg og Konnersreuth.

På grunn av de store misbruk som er blitt drevet med de tillatelser til å besøke Konnersreuth, som utstedes av biskopen i Regensburg, er alle slike tillatelser foreløbig innstillet på ubestemt tid. Det nytter derfor ikke å anmode om å få besøke Therese.

England.

Efter at kardinal Bourne, erkebiskop av Westminster, i Mgr. Myers har fått en ny koadjutor, arbeider nu seks erkebiskopper innenfor Londons område. Det er kardinal-erkebiskoppen av Westminster, biskoppen av Southwark: Mgr. Amigo, biskopen av Brentwood: Mgr. Doubleday, erkebiskop Goodier S. J., kardinalens utassisterende biskoper og biskopen av Southwarks koadjutor. Kirkelig er England inndelt i 16 diozeser med ialt 24 erkebiskoper og biskoper, idet for øieblikket Northamptons bispesete står ledig.

Spanien.

Man vilde fornylig feire den berømte spanske komponist Manuel de Falla med en stor fest som skulde avholdes på rådhuset i Sevilla, til hans ære. Komponisten avslog å komme til stede med den begrunnelse, at når man nu i Spanien nektet Gud og Hans Kirke den hyldest som man var Ham skyldig, så vilde han ikke som en av den aller høiestes skapninger ta imot en ære, som man ikke vilde gi Skaperen.